

ئەو کاتەی بىدەنگى دەبىتە چەكىكى خۇكۇز

مەھەممەدى مەشىر

ماوهى 16 ساله هەردوو سوباي توركياۋئيران لە گەل ھەر پىشەتات و گۆرانىيکى سىياسى ناوخۆي عىراق و ناوخەكەدا، تەنانەت لە گەل ئەو گۆرانكاريانەى لە ناوخۆي ھەردوو ولاٽىشدا روودەدن، ھەلىدەدنى و ھەر بە ھەوەس ناوخە سنورىيەكاني ھەرىمى كوردىستان دەدەن بەر تۆپ و ھاونەكانيان، وەك بىلىي ھەردوو لا نارپاستەخۇ لە سىمەفۇنىيەكى مەركاوهرى درېڭىزخایەنى ھاوبەشدا قەرارو جەوابى سەدای تۆپەكانيان تاقىبىكەنەوە، ئىدى ھەركە يەكىكىان كې بۇ ئەويزىيان ھەلىدەتى و بەرەدام دەبى.

دۇو سوباي، دۇو حۇرە سىستەمى دەسەلات، بەلام يەك جۇردە سىياسەتى دوزمنكارانەى زدق و ئاشكرا بەرامبەر بە خەلک و خاکى ھەرىمى كوردىستان. دۇو دەملى دېرىنەي يەكتىر، دۇو گلتۈرى جىاواز، بەلام يەك ھەلۋىستى دېنداھى بەرەدام بەرامبەر بە دەستكەوتەكاني گەل كوردىستان، دۇو پېشىنەي مېزۈوپىي جىاواز بەلام يەك ھەلۋىستى مېزۈوپىي نەڭوپ بەرامبەر بە دۆزى رەوابى كورد.

ئەمەى سەرەدە كورتەي ھەلۋىستى دېرىنە و نوئى حەكومەتە يەك لە دواي يەكەكاني ھەردوو دەولەتى (دراوسى!) بۇوه، كەچى لە بەرامبەردا حەكومەتە يەك لە دواي يەكەكاني ھەرىمى كوردىستانىش ھەر لە سەرەدەمى (فيفتى فيفتى) يەوه بىگە تا دوو ئىدارەتى و دواتر 42 وەزارەتى و ئىستاش 17 وەزىرى، دەنگى ھەلۋىستەكەمان بە نورەتى تۆپىكى ئەوان كې و خاموش دەبى و زۆر (دېپلۆماتىيانە) دەلىن ئاغا (مېبەخشى) و قارداش (باڭشەزەزەممەت نەھىي بۇچى خەلگەمان بىللانە و خاكىمان سوقۇتماك دەكەن؟.. فەرمۇون.. بويىن.. با لە رىيگە تاقىكراوه بېسىوودەكەي پار و پىرار و بەستر پېرارەدە، كە تىيدا تەنها گۈيمان لە سەدای دەنگى لاوازى خۇمان دەبىت، كىشە سنورىيەكەمان لە سەر مىزى دىالۇڭ چارەسىر بىكەين.

عەجىب ئۇمرى ئەو دۇو ولاٽە غەرېپ قەزىيەتى خەلگى كوردىستان.. لە گەل دۇوپاراد بۇونەوهى ھەر تۆپباراتىكدا پەرلەمانە سەد و يازدە ئەندامىيەكەمان بە ئامادەبۇونى حەممو وەزىر و بەرپرسە بالاكانى شىۇونى ولاٽ و ئەحوالى عاممە بە پەلە كۆدبىتەتە و حەممۇ جارىكىش بە تىيەرى دەنگ تۆپبارانەكە ئىدانە دەكەت بىئەوهى تەنانەت جارىكىش بىر لە گرتەن بەرلى شىۋازىكى جىاوازتر بىرىتەتە و پېيان بلىن ئەرلى (ئاغا) ھەرچى كەرسەتە و ئامىرى قورسى ولاٽەكەم ھەيە ئاودىوتانكىردى و لە بەرامبەريشدا پەشكە و چىپسى ئاشى ماشى و چەسپى دووقۇلۇمان بۇ دەنلىرىن لە گەل ئەۋەشدا ھەر قىسەمان نەكەردوو گوتەمان قەيدى ناكا (ھەمساپى ئەست) و وەھەقۇل ھەمساپى ئەتى عەلەل ھەمساپى... ھەرچى سەر و فافۇنى ئەو ولاٽە ھەبۇو تالانتان كەردى و لە بەرامبەريشدا مەلامىن و قاپى پلاسکۆمان بۇ دەنلىرىن ھەر گوتەمان ئەو جارەش قەيدى ناكا خۇ مۇدىلى قاپى فاھۇن بە سەرچووه و قەيدى چىيە، ئەمما ئەتو قارداش خەنلى بۇوى ھەندى نەفت و مازۇتى ولاٽەكەم بېبى و لە بەرامبەريشدا ئاواي مۇقتەتەر و پەنیر و ماستى توركىم بۇ بنىرى ھەر گوتەمان ئىشتەم جىرانە و عەبىبە با قازانچ بىكا، رىيگەمان دا ھەرچى كۆمپانىا وار ئىشتەم بىتە كوردىستان و بەرزەكۆپرى ئاخىر مۇدىلەمان بۇ دروست بىكا لە بەرامبەريشدا ھەر جارەو بە بىانووپەك دەروازە سنورەكانتان بەرپۇرى ئىمەدا دادەخست ھەرگوتەمان قايدى يۆختى قۇمۇشىيە... ئەمانەو دەيان شتى دىكە ھەبۇون و تائىيىتاش ماون كە خې بەرپرسانى ئەو ولاٽە لە مەر خۇمان دەيزان، بەلام بە داخمۇدە تا ئىيىتاش بە شىۋەت پېيپەت و وەك ھەلۋىستىكى كارا پىددەگەريان لە سەر نەكراوه، ھەرگىز بىر لەو نەكراوهتەتە كە بایكۆتى ئابورىيەنە كەلۋەلى بىيانى چەكىكى ھەرە كارىگەرە بارەتقاى ھەزاران بەياننامە و لىدۇانى فەرمى كارىگەرە راستەخۇ و بەرچاوى ھەمە، بەلام مخابن ئەگەر ئەو جۇردە قىسانەش بىكەين دەلىن ئەدى نازانى كوردىستان لە ھەر چوار لاوه خنكىنراواه؟ ئەگەر وابكەين خنكىنراوتەمان دەكەن و ئەو بېر ئاشى ماشى و پەشكە ئىرانييە و ئەو قىچە پەنیر و زەيتونە توركىيەش نامىنى بىدەينە ئەندازەكەمان، بازارەكەمان جۇن و ھۆلتە دەبن ئەو كاتە ئەينەل مەفھەر؟

راستە ھەلکەوتى جوگرافىيە كوردىستان ئاوايە، بەلام تا ئاوا بېرىكەينەوه و بىر لە رىوشۇيىتىكى دىكە نەكەينەوه لەتەك رىوشۇيىنە تەقلىدەيەكەن وەگەر بېخىن، ئەوا ھېچ گومانى تىدا نامىنى كە خنكىنراوتە دەبىن و ھەر جارەلە جىاتى تۆپىك ھەزاران گوللە تۆپ بە تەۋىلى ناوجە سنورىيەكەمان وەدەنلىن و دوور نىيە لە داھاتووشدا لە ئەنجامى ئەم بىدەنگىيە ئىمە قولايى شارەكەنەشمان ھەر بە ھەوەس تۆپباران بىكەن.